

(11/12-I)

5588

B. A. (General) EXAMINATION

(Third Semester)

PUNJABI

(Elective)

Time : Three Hours

Maximum Marks : 80

1. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਾਵਿ-ਬੰਦਾਂ ਵਿਚੋਂ ਦੋ ਦੀ ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ :

- (ੳ) ਬੁੱਲਿਆ ਮੁੱਲਾ ਅਤੇ ਮਸਾਲਚੀ, ਦੋਹਾਂ ਇਕੋ ਚਿੱਤੁੰਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਕਰਦੇ ਚਾਨਣਾ, ਆਪ ਹਨੇਰੇ ਨਿੱਤੁੰਹਾਂ।
- (ਅ) ਦਿਲ ਵਿਚ ਸੋਜ਼ ਫਿਰਾਕ ਪੁੰਨੂੰ ਦਾ, ਰੋਜ਼ ਅਲੰਖਾ ਬਾਲੇ। ਬਿਰਹੋਂ ਬਿਦਰਟ ਅਰਾਮ ਨ ਦੇਂਦਾ, ਵਾਂਗਾ ਚਿਖਾ ਨਿੱਤ ਜਾਲੇ। ਆਤਸ਼ ਆਪ ਆਪੇ ਭਠਿਆਰਾ, ਆਪ ਚਲੇ ਨਿੱਤ ਜਾਲੇ। ਹਾਸ਼ਮ ਫੇਰ ਕੇਹਾ ਸੁਖ ਸੋਵਣ, ਜਿਨ ਪੀਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਪਿਆਲੇ।

(1-00) 5588

P.T.O.

- (੯) ਦੇਹੀ ਦਲੀ ਮੁਕਾਬਲਾ, ਰਣ ਸੂਰੇ ਗੜਕਣ ।
 ਚੜ ਤੇਛਾਂ ਗੱਡੀ ਚੁਕੀਆਂ, ਲੱਖ ਸੰਗਲ ਖੜਕਣ ।
 ਉਹ ਦਾਰੂ ਖਾਂਦੀਆਂ ਕੋਹਲੀਆਂ, ਮਣ ਗੋਲੇ ਰੜਕਣ । 10
 ਉਹ ਦਾਗ ਪਲੀਤੇ ਛੜੀਆਂ, ਵਾਂਗ ਬੱਦਲ ਕੜਕਣ ।
2. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਵੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਇੱਕ ਦੇ ਜੀਵਨ ਤੇ ਰਚਨਾ ਬਾਰੇ ਲਗਭਗ 250-300 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਲਿਖੋ : 5
- (੯) ਮੁਕਾਬਲ
 (ਅ) ਬੁੱਲ੍ਹੇ ਸਾਹ
 (੯) ਅਗਰਾ ।
3. ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਇੱਕ ਦੀ ਸਾਹਿਤਕ ਆਲੋਚਨਾ ਕਰੋ :
 (੯) ਰੱਬ ਦੀ ਮੌਤ
 (ਅ) ਅੰਦਰਲੀ ਜੋਤ
 (੯) ਹੈਮਸ । 10
4. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਹਾਣੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਇੱਕ ਦੇ ਜੀਗਨ ਤੇ ਰਚਨਾ ਬਾਰੇ 250-300 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਲਿਖੋ :
 (੯) ਨਨਕ ਸਿੰਘ
 (ਅ) ਵਰਿਆਮ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ
 (੯) ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਵਿਰਕ । 5
5. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਵਿਸਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਬਾਰੇ ਭਾਵ-ਪੂਰਤ ਨਿਰੰਧ ਲਿਖੋ :
 ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ, ਵਿੱਦਿਆ ਵਿਚਾਰੀ ਤਾਂ ਪਰਉਪਕਾਰੀ, ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ, ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਲੋਕ ਤੇ ਡਰ ਦਾ ਭਵਿੱਖ । 10
6. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਛੌਂ ਵਿਚੋਂ ਦੋ ਦੀ ਉਦਾਹਰਣ ਸਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ :
 ਦੋਹਰਾ, ਕੋਰੜਾ, ਬੈਤ, ਚੌਪਈ । 10
7. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦ-ਜੁੱਟਾਂ ਦੇ ਅਰਥ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰੋ :
 (੯) ਸਮਾਂ
 (ਅ) ਹਟ
 (੯) ਜੰਗ
 (ਸ) ਉਦਾਰ
 (ਇ) ਗਰਬ
 ਗਰਭ । 10

8. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚੋਂ ਦਸ ਦੇ ਅਰਥ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ
ਲਿਖੋ : 10

Literal, Imitation, Folk song, Fiction, Epic,
Journalism, Definition, Climax, Ballad,
Aptitude, Actor, Ego, Idea, Humanism, Drama.

9. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿਚ ਦਿੱਤੇ ਵਿਵਲਪਾਂ ਵਿਚੋਂ ਸਹੀ ਵਿਵਲਪ
ਲਿਖੋ :

(ਉ) ਸਾਈ ਬੁਲੇ ਸ਼ਾਹ ਕਿਸ ਕਾਹਿ-ਪਾਰਾ ਦਾ ਕਵੀ ਹੈ ?

(ਉ) ਗੁਰਮਤਿ

(ਅ) ਕਿਸਾ

(ਈ) ਸੂਫ਼ੀ

(ਸ) ਵਾਰ ।

(ਅ) ਰਾਣਾਂ ਕਿਥੋਂ ਦਾਂ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਸੀ ?

(ਉ) ਸਿਆਲਾਂ ਦਾ

(ਅ) ਲਾਹੌਰ ਦਾ

(ਈ) ਬਾਲਨਾਥ ਦੇ ਟਿੱਲੇ ਦਾ

(ਸ) ਤੁਖਤ ਹਜ਼ਾਰੇ ਦਾ ।

- (ਉ) ਸੱਸੀ ਦਾ ਪਾਲਨ-ਪੋਸ਼ਨ ਕਿਸ ਨੇ ਕੀਤਾ ?
(ਉ) ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਨੇ
(ਅ) ਅੱਤੇ ਧੋਬੀ ਨੇ
(ਈ) ਅਜੜੀ ਨੇ
(ਸ) ਬੇਗਾਮ ਨੇ ।
(ਸ) ਕਰਨਾਲ ਦੀ ਲੜਾਈ ਦਾ ਰਚਨਾਕਾਰ ਕੌਣ ਹੈ ?
(ਉ) ਅਗਰਾ
(ਅ) ਨਜ਼ਾਰਤ
(ਈ) ਮੁਕਥਲ
(ਸ) ਸ਼ਾਹ ਹੁਸੈਨ ।
(ਹ) ਹਕੀਕਤ ਰਾਏ ਦੇ ਪੈਰਾਂ ਵਿਚ ਕੀ ਪਾ ਇੱਤਾ ਗਿਆ ?
(ਉ) ਪੰਜ਼ਬਾ
(ਅ) ਬੇੜੀਆਂ
(ਈ) ਹੱਥਕੜੀਆਂ
(ਸ) ਪ੍ਰੰਘਰੂ
(ਕ) 'ਦਾਰਾਂ' ਕਹਣੀ ਦਾ ਲੇਖਕ ਕੌਣ ਹੈ ?
(ਉ) ਗੁਰਬਖਸ ਸਿੰਘ
(ਅ) ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ
(ਈ) ਸੁਜਾਨ ਸਿੰਘ
(ਸ) ਅਜੀਤ ਕੌਰ ।

- 9 ਧੰ ਕਹਾਣੀ ਵਿਚ ਸਰਪੰਚ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ
 ਹੈ ?
- (ਆ) ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਦੀ
 (ਏ) ਖਲਨਾਇਕ ਦੀ
 (ਸ) ਨਾਇਕ ਦੀ
 (ਜ) ਜੱਜ ਦੀ ।
- (ਗ) ਹੈਡਮਾਸਟਰ ਹਜ਼ਾਰਾ ਸਿੰਘ ਕਿਸ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਦਾ ਵਿਅਕਤੀ
 ਹੈ ?
- (ਉ) ਰੱਹਸਵਾਦੀ
 (ਆ) ਸਮਾਜਵਾਦੀ
 (ਏ) ਸਿਧਾਂਤਵਾਦੀ
 (ਸ) ਕੋਈ ਨਹੀਂ ।
- (ਘ) 'ਬੁੱਤ ਸ਼ਿਵਨ' ਕਹਾਣੀ ਵਿਚ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਕਿਹੜੀ ਪਰਵਿਰਤੀ
 ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਗੇਤਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ
- (ਉ) ਨਿਰਾਦਰੀ ਭਰੀ
 (ਆ) ਈਰਖਾ ਭਰੀ
 (ਏ) ਸਾੜੇ ਭਰੀ
 (ਸ) ਹਉਮੈ ਭਰੀ ।
- (ਝ) 'ਜੀਨਤ ਆਪਾ' ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਹੈ ?
- (ਉ) ਮਨੋਵਿਗਿਆਨਕ
 (ਆ) ਇਤਿਹਾਸਕ
 (ਏ) ਪਾਤਰ ਪ੍ਰਧਾਨ
 (ਸ) ਸਮਾਜਕ ।

(11/12-I)

5588

B. A. (General) EXAMINATION

(Third Semester)

PUNJABI

(Elective)

Time : Three Hours

Maximum Marks : 80

1. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਾਵਿ-ਬੰਦਾਂ ਵਿਚੋਂ ਦੋ ਦੀ ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ :

- (ੳ) ਬੁੱਲਿਆ ਮੁੱਲਾ ਅਤੇ ਮਸਾਲਚੀ, ਦੋਹਾਂ ਇਕੋ ਚਿੱਤਾ ।
ਲੋਕਾਂ ਕਰਦੇ ਚਾਨਣਾ, ਆਪ ਹਨੇਰੇ ਨਿੱਤ ।
- (ਅ) ਦਿਲ ਵਿਚ ਸੋਜ਼ ਫਿਰਾਕ ਪੁੰਨੂੰ ਦਾ, ਰੋਜ਼ ਅਲੰਬਾ ਬਾਲੇ ।
ਬਿਰਹੋਂ ਬਿਦਰਟ ਅਰਾਮ ਨ ਦੇਂਦਾ, ਵਾਂਗਾ ਚਿਖਾ ਨਿੱਤ ਜਾਲੇ ।
ਆਤਸ਼ ਆਪ ਆਪੇ ਭਠਿਆਰਾ, ਆਪ ਚਲੇ ਨਿੱਤ ਜਾਲੇ ।
ਹਾਸ਼ਮ ਫੇਰ ਕੇਹਾ ਸੁਖ ਸੋਵਣ, ਜਿਨ ਪੰਤਿ ਪ੍ਰੇਮ ਪਿਆਲੇ ।

(1-00) 5588

P.T.O.

- (੯) ਦੋਹੀ ਦਲੀ ਮੁਕਾਬਲਾ, ਰਣ ਸੂਰੇ ਗੜਕਣ ।
 ਚੜ ਤੋਡਾਂ ਗੱਡੀ ਢੁਕੀਆਂ, ਲੱਖ ਸੰਗਲ ਖੜਕਣ ।
 ਓਹ ਦਾਰੂ ਖਾਂਦੀਆਂ ਕੋਹਲੀਆਂ, ਮਣ ਗੋਲੇ ਰੜਕਣ ।
 ਓਹ ਦਾਗ ਪਲੀਤੇ ਛੜੀਆਂ, ਵਾਂਗ ਬੱਦਲ ਕੜਕਣ । 10
2. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਵੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਇੱਕ ਦੇ ਜੀਵਨ ਤੇ ਰਚਨਾ ਬਾਰੇ ਲਗਭਗ 250-300 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਲਿਖੋ :
 (੯) ਮੁਕਥਲ
 (ਅ) ਬੁਲ੍ਹੇ ਸਾਹ
 (੯) ਅਗਰਾ । 5
3. ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਇੱਕ ਦੀ ਸਾਹਿਤਕ ਆਲੋਚਨਾ ਕਰੋ :
 (੯) ਰੱਥ ਦੀ ਮੌਜ
 (ਅ) ਅੰਦਰਲੀ ਜੋਤ
 (੯) ਹੁੰਮਸ । 10
4. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਹਾਣੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਇੱਕ ਦੇ ਜੀਗਨ ਤੇ ਰਚਨਾ ਬਾਰੇ 250-300 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਲਿਖੋ :
 (੯) ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ
 (ਅ) ਵਰਿਆਮ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ
 (੯) ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਵਿਰਵ । 5
5. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਬਾਰੇ ਭਾਵ-ਪੂਰਤ ਨਿਰੰਧ ਲਿਖੋ :
 ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ, ਵਿੱਦਿਆ ਵਿਚਾਰੀ ਤਾਂ ਪਰਉਪਕਾਰੀ, ਸ਼ਰੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ, ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਲੋਕ ਤੇ ਡਰ ਦਾ ਭਵਿੱਖ । 10
6. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਛੰਦਾਂ ਵਿਚੋਂ ਦੋ ਦੀ ਉਦਾਹਰਣ ਸਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ :
 ਦੋਹਰਾ, ਕੋਰੜਾ, ਬੈਂਤ, ਚੋਪਈ । 10
7. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦ-ਜੁੱਟਾਂ ਦੇ ਅਰਥ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰੋ :
 (੯) ਸਮਾ
 ਸਮਾਂ
 (ਅ) ਹਟ
 ਹੱਟ
 (੯) ਜੰਗ
 ਜੰਧ
 (ਸ) ਉਦਾਰ
 ਉਧਾਰ
 (ਹ) ਗਰਬ
 ਗਰਭ । 10

8. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚੋਂ ਦਸ ਦੇ ਅਰਥ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ
ਲਿਖੋ :

10

Literal, Imitation, Folk song, Fiction, Epic,
Journalism, Definition, Climax, Ballad,
Aptitude, Actor, Ego, Idea, Humanism, Drama.

9. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿਚ ਦਿੱਤੇ ਵਿਕਲਪਾਂ ਵਿਚੋਂ ਸਹੀ ਵਿਕਲਪ
ਲਿਖੋ :

(ਉ) ਸਾਈ ਬੁਲੇ ਸ਼ਾਹ ਕਿਸ ਕਾਹਿ-ਪਾਰਾ ਦਾ ਕਵੀ ਹੈ ?

(ਉ) ਗੁਰਮਤਿ

(ਅ) ਕਿੰਸਾ

(ਈ) ਸੂਫੀ

(ਸ) ਵਾਰ ।

(ਅ) ਰਾਣਾਂ ਕਿਵੇਂ ਦਾ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਸੀ ?

(ਉ) ਸਿਆਲਾਂ ਦਾ

(ਅ) ਲਾਹੌਰ ਦਾ

(ਈ) ਬਾਲਨਾਥ ਦੇ ਟਿੱਲੇ ਦਾ

(ਸ) ਤੁਖਤ ਹਜ਼ਾਰੇ ਦਾ ।

(ਉ) ਸੱਸੀ ਦਾ ਪਾਲਨ-ਪੋਸ਼ਨ ਕਿਸ ਨੇ ਕੀਤਾ ?

(ਉ) ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਨੇ

(ਅ) ਅੱਤੇ ਧੋਬੀ ਨੇ

(ਈ) ਆਜ਼ਦੀ ਨੇ

(ਸ) ਬੇਗਮ ਨੇ ।

(ਸ) ਕਰਨਾਲ ਦੀ ਲੜਾਈ ਦਾ ਰਚਨਾਕਾਰ ਕੌਣ ਹੈ ?

(ਉ) ਅਗਰਾ

(ਅ) ਨਜ਼ਾਬਤ

(ਈ) ਮੁਕਬਲ

(ਸ) ਸਾਹ ਹੁਸੈਨ ।

(ਹ) ਹਕੀਕਤ ਰਾਈ ਦੇ ਪੈਰਾਂ ਵਿਚ ਕੀ ਪਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ?

(ਉ) ਪੰਜਾਬ

(ਅ) ਬੇੜੀਆਂ

(ਈ) ਹੱਥਵੜੀਆਂ

(ਸ) ਪ੍ਰੀਘਰੂ ।

(ਕ) 'ਦਾਰਾਂ' ਕਹਾਣੀ ਦਾ ਲੇਖਕ ਕੌਣ ਹੈ ?

(ਉ) ਗੁਰਵਖਸ ਸਿੰਘ

(ਅ) ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ

(ਈ) ਸੁਜਾਨ ਸਿੰਘ

(ਸ) ਅਜੀਤ ਕੌਰ ।

- ✓
- (ਖ) 'ਸਾਂਝੀ ਕੰਧ' ਕਹਾਣੀ ਵਿਚ ਸਰਪੰਚ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ
ਨਿਭਾਉਂਦਾ ਹੈ ?
- (ਉ) ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਦੀ
- (ਅ) ਖਲਨਾਇਕ ਦੀ
- (ਇ) ਨਾਇਕ ਦੀ
- (ਸ) ਜੱਜ ਦੀ ।
- (ਗ) ਹੈਡਮਾਸਟਰ ਹਜ਼ਾਰਾ ਸਿੰਘ ਕਿਸ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਦਾ ਵਿਅਕਤੀ
ਹੈ ?
- (ਉ) ਰੱਹਸਵਾਦੀ
- (ਅ) ਸਮਾਜਵਾਦੀ
- (ਇ) ਸਿਧਾਂਤਵਾਦੀ
- (ਸ) ਕੋਈ ਨਹੀਂ ।
- (ਘ) 'ਬੁੱਤ ਸ਼ਿਕਨ' ਕਹਾਣੀ ਵਿਚ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਕਿਹੜੀ ਪਰਵਿਰਤੀ
ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਗੇਤਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ
- (ਉ) ਨਿਰਾਦਰੀ ਭਰੀ
- (ਅ) ਈਰਖਾ ਭਰੀ
- (ਇ) ਸਾੜੇ ਭਰੀ
- (ਸ) ਹਉਮੈ ਭਰੀ ।
- (ਙ) 'ਜੀਨਤ ਆਪਾ' ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਹੈ ?
- (ਉ) ਮਨੋਵਿਗਿਆਨਕ
- (ਅ) ਇਤਿਹਾਸਕ
- (ਇ) ਪਾਤਰ ਪ੍ਰਧਾਨ
- (ਸ) ਸਮਾਜਕ ।

10

Roll No.

(12/14-I)

5588**B. A. (General) EXAMINATION**

(Third Semester)

PUNJABI (Elective)

Time : Three Hours

Maximum Marks : 80

ਨੋਟ :- ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ।

1. ਸਾਂਈ ਬੁਲੂ ਸ਼ਾਹ ਦੇ ਜੀਵਨ ਰਚਨਾ ਅਤੇ ਵਿਅਕਤੀਤਵ ਸੰਸਾਰ ਉੱਤੇ 250-300 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਇਕ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।
2. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਾਵਿ-ਬੰਦਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਦੋ ਦੀ ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ : -
(ੳ) ਮਾਟੀ ਕੁਦਮ ਕਰੇਂਦੀ ਯਾਰ।

ਵਾਹ-ਵਾਹ ਮਾਟੀ ਦੀ ਗੁਲਜ਼ਾਰ।

ਮਾਟੀ-ਘੋੜਾ ਮਾਟੀ ਜੋੜਾ ਮਾਟੀ ਦਾ ਅਸਵਾਰ।

ਮਾਟੀ ਮਾਟੀ ਨੂੰ ਦੌੜਾਏ, ਮਾਟੀ ਦਾ ਖੜਕਾਰ।

ਮਾਟੀ ਮਾਟੀ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਲਗੀ, ਮਾਟੀ ਦੇ ਹਥਿਆਰ।

ਜਿਸ ਮਾਟੀ ਪਰ ਬੁਹਤੀ ਮਾਟੀ, ਤਿਸ ਮਾਟੀ ਅਹੰਕਾਰ।

- (ਆ) ਰਾਂਝਾ ਰਾਂਝਾ ਕਰਦੀ ਨੀ, ਮੈਂ ਆਪੇ ਰਾਂਝਾ ਹੋਈ।
ਸਾਦੇ ਨੀ ਮੈਨੂੰ ਧੀਦੇ ਰਾਂਝਾ, ਹੀਰ ਨਾ ਆਖੇ ਕੋਈ।
ਰਾਂਝਾ ਮੈਂ ਵਿਚ, ਮੈਂ ਰਾਂਝੇ ਵਿਚ, ਹੋਰ ਖਿਆਲ ਨਾ ਕੋਈ।
ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਉਹ ਆਪ ਹੈ, ਆਪਣੀ ਆਪ ਕਰੇ ਦਿਲਜੋਈ।
ਰਾਂਝਾ ਰਾਂਝਾ ਕਰਦੀ ਨੀ, ਮੈਂ ਆਪੇ ਰਾਂਝਾ ਹੋਈ।
- (ਇ) ਕਹਿੰਦਾ ਨਾਮ ਧੀਦੇ ਮੇਰੀ ਜਾਤ ਰਾਂਝਾ।
ਸ਼ਹਿਰ ਤਥਤ ਹਜ਼ਾਰਿਓਂ ਆਇਆ ਮੈਂ।
ਮਾਪੇ ਮਰਦਿਆਂ ਹੀ ਵਖਤ ਪਏ ਮੈਨੂੰ।
ਵਤਨ ਡਾਡ ਕੇ ਭਰਮ ਗਵਾਇਆ ਮੈਂ।
ਸੁਆਲ ਕਰਦਿਆਂ ਆਉਂਦੀ ਸ਼ਰਮ ਤੈਨੂੰ।
ਕਦੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਹਾਥ ਨਾ ਲਾਇਆ ਮੈਂ।
ਮੁਕਬਲ ਪਲੰਗ ਤੇ ਆਣ ਆਰਾਮ ਕੀਤਾ।
ਜਦੋਂ ਨੀਂਦ ਨੇ ਬਹੁਤ ਅਕਾਇਆ ਮੈਂ।
- (ਸ) ਨਾਜੂਕ ਪੈਰ ਗੁਲਾਬ ਸਾਸੀ ਦੇ, ਮਹਿੰਦੀ ਨਾਲ ਸਿੰਗਾਰੇ
ਆਸਕ ਵੇਖ ਬਹੇ ਇਕ ਵਾਰੀ, ਜੀਓ ਤਿਨ੍ਹਾਂ ਪਰ ਵਾਰੇ।
ਬਾਲੂ ਰੇਤ ਤਪੇ ਵਿਚ ਥਲ ਦੇ, ਜਿਓ ਜੋਂ ਭੁੰਨਣ ਭਠਿਆਰੇ।
ਹਾਸ਼ਮ ਵੇਖ ਯਕੀਨ ਸਾਸੀ ਦਾ, ਫੇਰ ਨਹੀਂ ਦਿਲ ਹਾਰੇ।
3. ਗੁਰਬਖ਼ਸ਼ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰੀਤਲੜੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਨੂੰ ਕੀ
ਦੇਣ ਹੈ, ਉੱਤੇ ਇਕ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।

4. ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇਕ ਦਾ ਸਾਹਿਤਕ
ਮੁਲਕਣ ਕਰੋ।
(ਅ) ਅਰਜੀ
(ਆ) ਦਾਰਾਂ
(ਇ) ਸਾਂਝੀ ਕੰਧ
5. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇਕ ਉੱਤੇ ਚਰਚਾ ਭਰਪੂਰ
ਨਿਬੰਧ ਲਿਖੋ।
(ਅ) ਸਾਡੀ ਜਵਾਨੀ ਕਿਧਰ ਨੂੰ
(ਆ) ਮੋਬਾਇਲ ਫੋਨ-ਫੈਸ਼ਨ, ਸੌਂਕ ਜਾਂ ਜ਼ਰੂਰਤ।
(ਇ) ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ
(ਸ) ਕੰਨਿਆ ਭਰੂਣ ਹਾਤਿਆ।
6. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਛੰਦਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਦੋ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਗੁਣ ਤੇ ਲੜਣਾ
ਨੂੰ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਸਹਿਤ ਲਿਖੋ।
(ਅ) ਸੋਰਠਾ
(ਆ) ਦੋਹਿਰਾ
(ਇ) ਕੋਰੜਾ
(ਸ) ਚੈੰਤ
7. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦ-ਜੋੜਿਆਂ ਨੂੰ ਵਾਕਾਂ ਵਿਚ ਵਰਤ ਕੇ ਅਰਥ
ਸਪਸ਼ਟ ਕਰੋ।
(ਅ) ਸਮਾ-ਸਮਾਂ
(ਆ) ਸਜਾ-ਸਜ਼ਾ

- (ਇ) ਸੋਕਣ-ਸੌਕਣ
 (ਸ) ਸੇਰ-ਸੇਰ
 (ਹ) ਅੰਤ-ਅੰਤ
 (ਕ) ਅਸਤ-ਅਸਤ
 (ਖ) ਸਤ-ਸਤ
 (ਗ) ਪਤ-ਪਤ
 (ਘ) ਗਲ-ਗਲ
 (ਛ) ਅਜੇ-ਅਜੇ
8. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਦਸ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਰੂਪ ਲਿਖੋ।
- (1) ABSTRACT
 - (2) ACCENT
 - (3) ACTOR
 - (4) ANALYSIS
 - (5) BALLAD
 - (6) BIBLIOGRAPHY
 - (7) BREVETY
 - (8) CHORUS
 - (9) CLIMAX
 - (10) CONCEPT

- (11) DIALOGUE
 (12) ESSAY
 (13) FICTION
 (14) IDEA
 (15) LEGEND
9. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਬਹੁ-ਵਿਕਲਪੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਠੀਕ ਉੱਤਰ ਛਾਂਟ ਕੇ ਲਿਖੋ :-
- I. ਬੁਲ੍ਹੇ ਸ਼ਾਹ ਨੇ ਕਿੰਨੀਆਂ ਸੀਹਰਫ਼ੀਆਂ ਲਿਖੀਆਂ ਹਨ ?
 (ਇ) ਦੇ
 (ਅ) ਤਿੰਨ
 (ਇ) ਚਾਰ
 (ਸ) ਪੰਜ
 - II. ਬੁਲ੍ਹੇ ਸ਼ਾਹ ਦੇ ਮੁਰਸ਼ਦ ਦਾ ਕੀ ਨਾਂ ਸੀ ?
 (ਇ) ਗੁਲਾਮ ਫਰੀਦ
 (ਅ) ਸ਼ਾਹ ਇਨਾਇਤ
 (ਇ) ਬਖਤਿਆਰ ਕਾਕੀ
 (ਸ) ਰਸੂਲ ਮੁਹੰਮਦ
 - III. “ਇਸ਼ਕ ਦੀ ਨਵੀਓਂ ਨਵੀਂ ਬਹਾਰ” ਕਾਫ਼ੀ ਦਾ ਲੇਖਕ ਕੌਣ ਹੈ ?
 (ਇ) ਕਬੀਰ ਜੀ
 (ਅ) ਫਰੀਦ ਜੀ
 (ਇ) ਸ਼ਾਹ ਮੁਹੰਮਦ
 (ਸ) ਬੁਲ੍ਹੇ ਸ਼ਾਹ

- IV. ਹਾਸਮ ਨੇ ਆਪਣਾਂ ਕਿ'ਸਾ 'ਸ'ਸੀ-ਪੰਨ੍ਹ' ਕਿਸ ਛੰਦ ਵਿਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ?
 (ਉ) ਬੈਂਤ
 (ਅ) ਸਿਰਖੰਡੀ
 (ਇ) ਦਾਵਈਆਂ
 (ਸ) ਕੋਰੜਾ
- V. "ਰਾਂਝਾ ਰਾਂਝਾ ਕਰਦੀ ਨੀ, ਮੈਂ ਆਪੇ ਰਾਂਝਾ ਹੋਈ।" ਤੁਕ ਦਾ ਲੇਖਕ ਕੌਣ ਹੈ ?
 (ਉ) ਵਾਰਿਸ ਸ਼ਾਹ
 (ਅ) ਮੁਕਬਲ
 (ਇ) ਬੁਲ੍ਹੇ ਸ਼ਾਹ
 (ਸ) ਹਾਸਮ
10. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਬਹੁ-ਵਿਕਲਪੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ 'ਕਥਾ ਯਾਤਰਾ' ਪੁਸਤਕ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉੱਤਰ ਦਿਓ।
- I. 'ਕਥਾ ਯਾਤਰਾ' ਪੁਸਤਕ ਕਿਹੜੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਹੈ ?
 (ਉ) ਚੰਧਰੀ ਦੇਵੀ ਲਾਲ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ
 (ਅ) ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰ
 (ਇ) ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ
 (ਸ) ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ
- II. 'ਕਥਾ ਯਾਤਰਾ' ਕਹਾਣੀ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਦੀ ਆਖਰੀ ਕਹਾਣੀ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਹੈ।
 (ਉ) ਕੁਰਾਹੀਆ
 (ਅ) ਸ਼ੇਸਨਾਗ
 (ਇ) ਹੁਮੰਸ
 (ਸ) ਵਾਡਾ ਆਦਮੀ
- III. 'ਅਰਜੀ' ਕਹਾਣੀ ਕਿਸ ਦੀ ਲਿਖੀ ਹੋਈ ਹੈ ?
 (ਉ) ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ
 (ਅ) ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰੀਤਲੜੀ
 (ਇ) ਸੁਜਾਨ ਸਿੰਘ
 (ਸ) ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਦੁਗਲ
- IV. 'ਗੋਈ' ਕਹਾਣੀ ਕਿਸ ਦੀ ਲਿਖੀ ਹੋਈ ਹੈ ?
 (ਉ) ਪ੍ਰੇਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ
 (ਅ) ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ
 (ਇ) ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ
 (ਸ) ਵਰਿਆਮ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ
- V. 'ਰੱਬ ਦੀ ਮੌਤ' ਕਹਾਣੀ ਦਾ ਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ਾ ਕੀ ਹੈ ?
 (ਉ) ਆਰਥਕ ਸੰਕਟ
 (ਅ) ਗਰੀਬੀ
 (ਇ) ਸਮਾਜਿਕ ਸਮੱਸਿਆਂ
 (ਸ) ਘਰੋਗੀ ਮਜ਼ਬੂਰੀ

1910143000

(12/13-I)

5588

B. A. (General) EXAMINATION

(Third Semester)

PUNJABI (Elective)

Time : Three Hours

Maximum Marks : 80

ਨੋਟ:- ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ।

1. “ ਹਾਸ਼ਮ ਸ਼ਾਹ ” ਦੇ ਜੀਵਨ ਤੇ ਉਸਦੀ ਰਚਨਾ ਜਾਂ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਨੂੰ ਦੇਣ ਸੰਬੰਧੀ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ।
2. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਾਵਿ-ਬੰਦਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਦੇ ਦੀ ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
(ੳ) ਕਿਉਂ ਪੜਨੈ ਗੱਡ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦੀ,
ਸਿਰ ਢਾਈਆਂ ਪੰਡ, ਅਜਾਬਾਂ ਦੀ।
ਹੁਣ ਹੋਈਆ ਸ਼ਕਲ ਜੱਲਾਦਾਂ ਦੀ,
ਅੱਗੇ ਪੈਂਡਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਭਾਰਾ ਹੈ।
(ਅ) ਮੌਜੂ ਜੱਟ ਦਾ ਲਾਡਲਾ ਨਾਉਂ ਧੀਏ,
ਵਿੱਚ ਤਖਤ ਹਜਾਰੇ ਦੇ ਵੱਸਦਾ ਸੀ।
ਮੂੰਹੋਂ ਝੜਨ ਗੁਲਾਬ ਦੇ ਫੁੱਲ ਤਾਜੇ,
ਜਦੋਂ ਖੁੱਲ ਕੇ ਸੋਹਣਾ ਹੱਸਦਾ ਸੀ।
ਨੈਣਾਂ ਹੀਰ ਦੀਆਂ ਖਾਬ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਬਾਰ ਕੀਤਾ।

(2-50) 5588

1897

1971

P.T.O.

ਕੇਤ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਮੂਲ ਨਾ ਦੱਸਦਾ ਸੀ।

ਦਿਨ ਰਾਤ ਮਹਿਬੂਬ ਦੇ ਦੇਖਣੋਂ ਨੂੰ,

ਪਿਆ ਮੁਕਬਲੇ ਵਾਂਗ ਤਰੱਸਦਾ ਸੀ।

- (੯) ਆਦਮ ਜਾਮ ਭੰਬੇਰ ਸ਼ਹਿਰ ਦਾ, ਸਾਹਿਬ ਤਖਤ ਕਹਾਵੇ।
ਵਹਿਸ਼, ਤਬੂਰ, ਜਨਾਇਤ, ਆਦਮ, ਹਰ ਇੱਕ ਸੀਸ
ਨਿਵਾਵੇ।

ਜਾਹੁ ਜਲਲ ਸਿਖਦੁਦ ਵਾਲਾ, ਖਾਤਾਂ ਮੂਲ ਨਾ ਲਿਆਵੇ।

ਹਾਸ਼ਮ ਆਖ ਜਥਾਨ ਨਾ ਸਕਦੀ, ਕਸ਼ਣ ਤਰੀਫ ਸੁਣਾਵੇ।

- (੧੦) ਨਾਰਦ ਆਖੇ ਕੁਝੁ ਨੂੰ, ਤੁਹਿ ਵਿੱਚ ਅਕਲ ਨਾ ਰੱਤੀ।
ਕਦੇ ਅੰਛਣ ਚਰਖਾ ਡਾਹ ਕੇ ਤੁਹਿ ਤੰਦ ਨਾ ਕੱਤੀ।
ਨਾ ਤੂੰ ਭਰ ਅਟੇਰਿਆਂ, ਅਟੇਰਨ ਤੇ ਅੱਟੀ।
ਮੈਨੂੰ ਕਦੇ ਨਾ ਦਿੱਤੀ ਸਿਉਂ ਕੇ ਦੋਪੱਟੀ।
ਮੈਂ ਚੋਂਕੇ ਬੈਠ ਨਾ ਜੇਵਿਆਂ, ਨੂੰ ਸਹਿਜ ਨਾ ਪੱਕੀ।

3. ਸ੍ਰ: ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਰਚਨਾ ਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਦੇਣ ਬਾਰੇ
ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

4. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਦਾ ਸਾਹਿਤਕ ਮੂਲਾਂਕਣ
ਕਰੋ।

- (੯) ਜੀਨਤ-ਆਪਾ
(ਅ) ਦੋ-ਆਨੇ ਦਾ ਘਾਹ
(੯) ਸਾਂਝੀ ਕੰਪ

5. ਹੇਠਾਂ ਲਿਖੇ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਉੱਤੇ ਚਰਚਾ ਭਰਪੂਰ
ਨਿਵਾਰ ਲਿਖੋ।

(੯) ਬੇ-ਰੋਜ਼ਗਾਰੀ

(ਅ) ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ

(੯) ਵਧ ਰਹੀ ਜਨ-ਸੰਖਿਆ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ

(ਸ) ਕੋਮੀ ਏਕਤਾ

6. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਛੰਦਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਦੇ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਗੁਣ ਤੇ ਲੱਛਣਾਂ ਨੂੰ
ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਸਹਿਤ ਲਿਖੋ।

(੯) ਦੌਹਿਗ,

(ਅ) ਸੋਰਠਾ,

(੯) ਚੋਪਣੀ,

(ਸ) ਬੈਤ

7. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦ-ਜੋਤਿਆਂ ਨੂੰ ਵਾਕਾਂ ਵਿੱਚ ਵਰਤ ਕੇ ਅਰਥ ਸਪਸ਼ਟ
ਕਰੋ।

(੯) ਸਾਈ - ਸਾਈ

(ਅ) ਸਕ - ਸ਼ਕ

(੯) ਸੋਕਾ - ਸੋਕਾਂ

(ਸ) ਅਤਰ - ਅੰਤਰ

(ਹ) ਸਤੀ - ਸੱਤੀ

(ਕ) ਪਕਾ - ਪੱਕਾ

(ਖ) ਪਤੀ - ਪੱਤੀ

(2-50) 5588

3

P.T.O.

5588

2

8888 705-1

ਅੜ੍ਹਾ

- (ਗ) ਸੰਗ - ਸੰਘ
 (ਧ) ਉਦਾਰ - ਉਪਾਰ
 (ਝ) ਵੱਡੀ - ਵੱਢੀ
8. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਦਸ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਅਨੁਵਾਦ ਕਰੋ।
- (1) ACTOR **ਅਭਾਵਾ**
 - (2) ADOPTION **ਅਪਨਾਉਣਾ**
 - (3) ANALYSIS **ਪੈਈਸ਼ ਕੇ ਸਾਫ਼**
 - (4) APTITUDE **ਤੁਹਾਡੀ**
 - (5) BALLAD **ਗਾਇਆ**
 - (6) BLANK VERSE **ਮੁੜ-ਗਾਇਆ**
 - (7) COMEDY **ਸੁਖਾਤਾ**
 - (8) CRITIC **ਆਈਧਰ**
 - (9) DIRECTOR **ਨਿਗਰੇਸ਼**
 - (10) EGO **ਜਉਮ੍ਹ**
 - (11) EXAMPLE **ਉਦਾਹਰਣ**
 - (12) FOLK SONG **ਕੋਰ + ਮਿਤੀ**
 - (13) HEREDITARY **ਪਿਤਾ-ਪੁੱਤਰੀ**
 - (14) IDEOLOGY **ਵਿਧਾਨਧਾਰਾ**
 - (15) LEGEND **ਈਤਿਹਾਸਾ**

9. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਬਹੁ-ਵਿਕਲਪੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਠੀਕ ਉੱਤਰ ਦਿਓ (ਕਾਵਿ-ਤਰੰਗਾਂ ਪੁਸਤਕ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ)
- (I) ਸਾਂਟੀਂ ਬੁੱਲੇ ਸਾਹ ਕਿਸ ਸਦੀ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ?
- (ਇ) ਅਠਾਰੂੰਵੀਂ
 - (ਅ) ਸਤਾਰੂੰਵੀਂ
 - (ਇ) ਸੋਲੂੰਵੀਂ
 - (ਸ) ਪੰਦਰੂੰਵੀਂ
- (II) 'ਇਕ ਅਲਫ ਪੜੇ ਛੁਟਕਾਰਾ ਹੈ' ਕਿਸ ਕਵੀ ਦੀ ਰਚਨਾ ਹੈ ?
- (ਇ) ਗੁਲਾਮ ਫਰੀਦ ਜੀ
 - (ਅ) ਬੁੱਲੇ ਸਾਹ
 - (ਇ) ਸਾਹ ਹੁਸੈਨ
 - (ਸ) ਸਾਹ ਮੁਹੰਮਦ
- (III) ਹੀਰ-ਰਾਂਝੇ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਮਿਲਾਪ ਕਿੱਥੇ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ?
- (ਇ) ਮੇਲੇ ਦੇ ਵਿੱਚ
 - (ਅ) ਲੁੱਡਣ ਦੀ ਬੋਤੀ ਵਿੱਚ
 - (ਬੁ) ਚੂਚਕ ਦੇ ਘਰ
 - (ਸ) ਮੌਜੂ ਦੇ ਘਰ